

ΕΛΕΤΑΕΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ Α.Π.Ε.

Μάρτιος 2020

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή

Μέρος Α: Πρόταση πρόσθετων νομοθετικών ρυθμίσεων

- Δυνατότητα παράτασης προθεσμιών λόγω κορωνοϊού
- Έργα διαγωνισμών που τροποποιούν το πολύγωνο
- Αιτήματα για τροποποιήσεις σχεδιασμού έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό και έργων που βρίσκονται υπό κατασκευή
- Επιστροφή εγγυητικής ΟΠΣ έργων εκτός διαγωνισμών

Μέρος Β: Σχολιασμός Κεφαλαίου Β

ΕΛΕΤΑΕΝ

Κώστα Βάρναλη 52 & Επιδαύρου, Χαλάνδρι 15233 (Πολύδροσο), 1^{ος} όροφος, τηλ./fax. 2108081755
Δ/ση Προέδρου ΔΣ και Διοίκησης: Τύχης 2, Χαλάνδρι 15233, τηλ. 2106816803, fax. 2106816837
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κεφάλαιο Β περιέχει τις θετικές ρυθμίσεις για την απλοποίηση της άδειας παραγωγής που είχαν ανακοινωθεί. Συνδυαζόμενο με τις επικείμενες, άκρως απαραίτητες, παρεμβάσεις στη λοιπή αδειοδότηση, μπορεί να διαμορφώσει ένα καλύτερο νέο συνολικό αδειοδοτικό πλαίσιο για τις Α.Π.Ε. Θα πρέπει βεβαίως να γίνουν αποδεκτές μερικές σημαντικές παρατηρήσεις που περιέχονται στο παρόν.

Επίσης το Κεφάλαιο Β περιέχει μερικές από τις προτάσεις που είχαμε υποβάλει με το τελευταίο υπόμνημά μας της 20.1.2020¹ αλλά δεν έχει ενσωματώσει άλλες.

Για παράδειγμα έχει ενσωματώσει:

- την άποψη μας ότι δεν πρέπει να χορηγείται Βεβαίωση σε κορεσμένα δίκτυα (σημείο 10 του υπομνήματος της 20.1.2020)
- την πρότασή μας για κατάτμηση των αδειών παραγωγής (σημείο 16.β)
- την άποψη το κριτήριο 7D για απόσταση από ανεμογεννήτρια γειτονικού πάρκου, να μην ελέγχεται κατά την καταχώρηση (σημείο 5)

Από τις υπόλοιπες προτάσεις μας που το σχέδιο δεν υιοθέτησε αναφερόμαστε ακολούθως αναλυτικά σε όσες θεωρούμε πιο σημαντικές.

Τέλος, το σχέδιο νόμου περιέχει μία τουλάχιστον κρίσιμη διάταξη που δεν είχε παρουσιαστεί κατά τους προηγούμενους μήνες της διαβούλευσης. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ποινή της αυτοδίκαιης παύσης της Βεβαίωσης ακόμα και όταν για την καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της αδειοδότησης για τη λήψη της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δεν ευθύνεται ο επενδυτής αλλά οι καθυστερήσεις της Διοίκησης (άρθρο 12, παρ. 2.α.ββ).

Πέραν των ανωτέρω, προτείνουμε το Κεφάλαιο Β:

- Να περιλάβει πιο επαρκείς ασφαλιστικές δικλίδες που δεν θα επιτρέπουν σε φορείς που δεν διαθέτουν την αναγκαία δέσμευση και βούληση, να εκμεταλλευτούν το νέο απλοποιημένο περιβάλλον εις βάρος της πραγματικής υλοποίησης έργων.
- Να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στις διαδικασίες τροποποίησης των υφιστάμενων αδειών που είναι ήδη σε ανάπτυξη.
- Να θέσει πιο πολλές ασφαλιστικές δικλίδες ώστε να αποφευχθούν υπερβολές και καταχρηστικές συμπεριφορές που θα επιτρέψουν την αθρόα έκδοση Βεβαιώσεων Καταχώρησης χωρίς σοβαρές πιθανότητες υλοποίησης. Κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε πρόβλημα στους Διαχειριστές και τις λοιπές υπηρεσίες και πιθανόν θα ήταν δυσεξήγητο στις τοπικές κοινωνίες.

Το παρόν υπόμνημα οργανώνεται ως ακολούθως:

- Στο πρώτο Μέρος περιέχονται προτάσεις για πρόσθετες νομοθετικές ρυθμίσεις μερικές από τις οποίες έχουν ήδη υποβληθεί στο ΥΠΕΝ.

¹ <http://eletaen.gr/wp-content/uploads/2020/03/2020-1-21-apopseis-eletaen-pros-ypen-gia-adeia-paragwgis.pdf>

- Στο δεύτερο Μέρος περιέχεται αναλυτικός σχολιασμός των άρθρων του Κεφαλαίου Β.

Οι νέες προτεινόμενες διατάξεις που παρουσιάζονται στο πρώτο Μέρος αφορούν:

- Τη δυνατότητα για παράταση προθεσμιών λόγω της έκτακτης κατάστασης για την οικονομία από την κρίση κορωνοϊού.
- Τη δυνατότητα άμεσης υποβολής αιτήσεων από έργα διαγωνισμών που τροποποιούν το πολύγωνό τους.
- Την ανάγκη να εξετάζονται κατά προτεραιότητα και να μην κωλύονται από ανώριμα έργα, αιτήματα για τροποποιήσεις σχεδιασμού έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό και έργων που βρίσκονται υπό κατασκευή
- Τη δυνατότητα να επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή της ΟΠΣ σε έργα εκτός διαγωνισμών όπως ισχύει και για τα έργα με διαγωνισμό.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 1

Δυνατότητα παράτασης προθεσμιών λόγω κορωνοϊού

Το πρόβλημα του κορωνοϊού έχει αρχίσει ήδη να δημιουργεί προβλήματα σε όλο το εύρος της εφοδιαστικής αλυσίδας και του κύκλου ανάπτυξης, χρηματοδότησης, προμήθειας και κατασκευής έργων Α.Π.Ε. Στο πλαίσιο των γενικότερων μέτρων ανακούφισης που λαμβάνονται θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα για κατάλληλη παράταση όλων των προθεσμιών που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις των έργων Α.Π.Ε.

Ειδικότερα θα πρέπει είτε ο νόμος ο ίδιος είτε ο Υπουργός να μπορεί να αποφασίσει ως κάτωθι, εφόσον χρειαστεί:

1. Η διάρκεια ισχύος των αδειών εγκατάστασης και των ΟΠΣ να παραταθεί (τουλάχιστον για 6 μήνες για τις ήδη εκδοθείσες και αναλόγως για όσες εκδοθούν εντός του εξαμήνου)
2. Η προθεσμία για την Τιμή Αναφοράς έργων εκτός διαγωνισμού να μετατεθεί στην 1.9.2021 (από 1.1.2021).
3. Η προθεσμία για την Τιμή Αναφοράς έργων διαγωνισμού να παραταθεί (τουλάχιστον για 6 μήνες για τα ήδη επιλεγέντα και αναλόγως για όσα επιλεγούν εντός του εξαμήνου).
4. Η προθεσμία για την αποδοχή μιας εκδιδόμενης ΟΠΣ να παραταθεί (τουλάχιστον για 2 μήνες για τις ήδη εκδοθείσες και αναλόγως για όσες εκδοθούν εντός του διμήνου) .

Προτείνεται λοιπόν το ακόλουθο άρθρο:

« **Άρθρο...**

1. **Για τον υπολογισμό της διάρκειας ισχύος αδειών εγκατάστασης και οριστικών προσφορών σύνδεσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την 1 Μαρτίου 2020 ή την έκδοσή τους εάν είναι μεταγενέστερη έως και την 30 Σεπτεμβρίου 2020.**
2. **Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 οι Τιμές Αναφοράς των κατηγοριών αιολικών σταθμών του Πίνακα Β του άρθρου 2 της Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25511/882/20.3.2019 ισχύουν για αιολικούς σταθμούς που τίθενται σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 1 Σεπτεμβρίου 2021.**
3. **Για τον υπολογισμό της προθεσμίας για τη θέση σε δοκιμαστική λειτουργία των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ που έχουν επιλεγεί ή επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν.4414/2016, η οποία προβλέπεται στην οικεία Προκήρυξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας στην οποία επελέγησαν ή θα επιλεγούν, δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την 1**

Μαρτίου 2020 ή την ημερομηνία οριστικής απόφασης της ΡΑΕ για την επιλογή τους εάν είναι μεταγενέστερη έως και την 30 Σεπτεμβρίου 2020.

- 4. Για τον υπολογισμό της προθεσμίας για την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ των άρθρων 3 και 4 του ν. 3468/2006 και την υποβολή στο διαχειριστή της σχετικής εγγυητική επιστολής απευθυνόμενης στον εν λόγω διαχειριστή κατά την περίπτωση 3, Υποπαράγραφος 1.1 του ν. 4152/2013 δεν λαμβάνεται υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την 1 Μαρτίου 2020 ή την έκδοσή της εάν είναι μεταγενέστερη έως και την 30 Απριλίου 2020».**

Εφόσον κριθεί ότι δεν είναι ακόμα ώριμες οι δια του νόμου παρατάσεις κατά τα ανωτέρω -και ελπίζουμε το φαινόμενο του κορωνοϊού να μην εξελιχθεί κατά τέτοιο τρόπο- τότε προτείνεται να προστεθεί ειδική εξουσιοδοτική σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός θα μπορεί να ενεργοποιεί άμεσα τις ανωτέρω παρατάσεις ή και να τις μεταβάλει κατάλληλα.

- 5. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 ανωτέρω τίθενται σε ισχύ με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με όμοια απόφαση ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να περιορίζει ή να επεκτείνει τα χρονικά όρια των ανωτέρω παραγράφων και της παραγράφου 4.».**

ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 2

Έργα διαγωνισμών που τροποποιούν το πολύγωνο

Η απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/19576/705 που κατήργησε τον κύκλο Μαρτίου 2020 ήταν ορθή αλλά δεν έλαβε -από αβλεψία- υπόψη την ανάγκη να τροποποιούνται άμεσα τα πολύγωνα έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό και υπόκεινται σε αυστηρές προθεσμίες.

Για αυτό προτείνεται η ακόλουθη διάταξη.

« **Άρθρο...**

- 1. Κατά παρέκκλιση οποιαδήποτε αντίθετης διάταξης, αιτήματα για τροποποίηση άδειας παραγωγής ή Βεβαίωσης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έχουν επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν.4414/2016, λόγω επέκτασης των ορίων του γηπέδου εγκατάστασης του σταθμού μπορούν να υποβάλλονται έως και 10 ημέρες από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Τα αιτήματα του προηγούμενου εδαφίου εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Η προτεραιότητα του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει έναντι ήδη υποβληθέντων εκκρεμών αιτημάτων τροποποίησης άδειας παραγωγής σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έχουν επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν.4414/2016.**
- 2. Η προθεσμία για τη θέση σε δοκιμαστική λειτουργία των σταθμών που υποβάλουν αίτημα κατά την προηγούμενη παράγραφο, η οποία προβλέπεται στην οικεία Προκήρυξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας στην οποία επελέγησαν, παρατείνεται για χρόνο ίσο με το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την 1 Μαρτίου 2020 έως τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου».**

ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 3

Αιτήματα για τροποποιήσεις σχεδιασμού έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό και έργων που βρίσκονται υπό κατασκευή – Ανάγκη να εξετάζονται κατά προτεραιότητα και να μην κωλύονται από ανώριμα έργα

Όπως έχουμε αναφέρει και με την από 4.3.2020 επιστολή μας², μέσω των διαγωνισμών που έχει διενεργήσει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας την τελευταία διετία έχουν επιλεγεί προς υπογραφή ΣΕΔΠ και υλοποίηση αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος περί τα 800MW. Τα έργα αυτά είναι απολύτως ώριμα, κατασκευάζονται ή πρόκειται να ξεκινήσει η κατασκευή τους και έχουν παράσχει τις προβλεπόμενες εγγυητικές επιστολές για την εμπρόθεσμη λειτουργία τους εντός των ασφυκτικών προθεσμιών της νομοθεσίας. Επιπλέον με την νομοθετική ρύθμιση του αρ. 12Α του ν.4414/2016 πλέον υπάρχει δυνατότητα κατασκευής έργων εκτός του καθεστώτος στήριξης του ν.4414/2016.

Η υλοποίηση των έργων αυτών γίνεται ή θα γίνει με εγκατάσταση των πλέον σύγχρονων και παραγωγικών ανεμογεννητριών που παράγουν φθινό ηλεκτρισμό προς όφελος των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας, όπως άλλωστε έχει απεικονισθεί και στα αποτελέσματα των διαγωνισμών της ΡΑΕ. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι τα έργα θα λειτουργήσουν με λιγότερες και μεγαλύτερες ανεμογεννήτριες σε σχέση με αυτές που είχαν αρχικά σχεδιασθεί. Η βελτιστοποίηση αυτή του σχεδιασμού των έργων συνεπάγεται την ανάγκη τροποποίησης των διαφόρων αδειών περιλαμβανομένων της άδειας παραγωγής, της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και πιθανά των γνωμοδοτήσεων επιμέρους υπηρεσιών.

Όμως σε μερικές περιπτώσεις η ολοκλήρωση της αδειοδότησης αυτών των τροποποιήσεων καθυστερεί ή και καθίσταται αδύνατος επειδή έχουν υποβληθεί εν τω μεταξύ αιτήσεις ή έχουν εκδοθεί άδειες ή γνωμοδοτήσεις για άλλα έργα σε παρακείμενες θέσεις ή στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης των έργων που έχουν επιλεγεί από διαγωνισμό. Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη υλοποίηση των έργων των διαγωνισμών, θεωρούμε ότι:

- α) τα αιτήματα τροποποίησης που τα αφορούν θα πρέπει να εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ότι
- β) άλλα έργα που δεν έχουν επιτύχει ένα συγκεκριμένο επίπεδο ωριμότητας (π.χ. δεν έχουν λάβει ΑΕΠΟ³) δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων αυτών. Συναφώς τα αιτήματα ή και οι εκδοθείσες άδειες ή γνωμοδοτήσεις των ανώριμων έργων θα πρέπει να προσαρμόζονται καταλλήλως ώστε να είναι δυνατή η αποδοχή των αιτημάτων τροποποίησης των έργων που έχουν επιτύχει σε διαγωνισμό ή βρίσκονται υπό κατασκευή.

Αν δεν υιοθετηθεί το πνεύμα αυτό υφίσταται ο κίνδυνος να μην υλοποιηθούν έγκαιρα ή να μην αριστοποιηθεί ο σχεδιασμός και η παραγωγικότητα ώριμων επενδύσεων που έχουν επιτύχει σε

² <http://eletaen.gr/epistoli-gia-protereotita-exetasis-aitimatwn-tropopoiisis/>

³ Εναλλακτικά, λιγότερο αυστηρό όριο θα μπορούσε να είναι: να μη διαθέτουν άδεια παραγωγής ή αν διαθέτουν άδεια παραγωγής να μην έχουν υποβάλει πλήρη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εντός 2 ετών από τη χορήγησή της. Άλλο εναλλακτικό όριο: να μη διαθέτουν ΑΕΠΟ και η άδεια παραγωγής, αν διαθέτουν, να μην έχει εκδοθεί εντός της τελευταίας τετραετίας.

διαγωνισμό, προκειμένου να προστατευθούν έργα που είναι ανώριμα και έχουν πολύ λιγότερες πιθανότητες υλοποίησης στο μέλλον. Και μάλιστα σε βάρος των ώριμων έργων για τα οποία υπάρχουν υποχρεώσεις που δυνητικά προκαλούν δυσβάστακτο κόστος στους επενδυτές (ρήτρες, εγγυοδοσία κ.α.).

Όμοια ισχύουν και για τα έργα που έχει ήδη ξεκινήσει η κατασκευή τους.

Κατά συνέπεια προτείνεται η ακόλουθη νομοθετική ρύθμιση:

« **Άρθρο...**

Αιτήματα που αφορούν την υπογραφή ή τροποποίηση συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης ή συμβάσεων σύνδεσης ή την τροποποίηση αδειών ή εγκρίσεων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έχουν επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του αρ. 7 του ν.4414/2016 όπως ισχύει ή μέσω της διαδικασίας χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης της παρ. 12 του αρ. 4 του ν.4414/2016 όπως ισχύει, ή βρίσκονται υπό κατασκευή, ή εμπίπτουν στο αρ. 12Α του ν.4414/2016 και βρίσκονται υπό κατασκευή, εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τις αρμόδιες αρχές, περιλαμβανομένων της ΡΑΕ, των περιβαλλοντικών αρχών, του ΔΑΠΕΕΠ, του ΑΔΜΗΕ και των γνωμοδοτούντων υπηρεσιών και φορέων.

Κατά την εξέταση των αιτημάτων του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη αιτήσεις, άδειες ή εγκρίσεις για άλλους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που δεν διαθέτουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή δεν έχουν ενταχθεί σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις εφόσον απαιτείται, οι οποίες προσαρμόζονται κατάλληλα προκειμένου να μην κωλύουν την αποδοχή των αιτημάτων του προηγούμενου εδαφίου. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας».

ΝΕΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ 4

Κατ' αναλογία με το όμοιο δικαίωμα που έχουν τα έργα που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς, θα πρέπει για λόγους ισότιμης αντιμετώπισης, **να προβλεφθεί η δυνατότητα επιστροφής της εγγυητικής επιστολής δεσμευτικών όρων σύνδεσης (ΟΠΣ) σε έργα που εξαιρούνται από το διαγωνισμό**. Προτείνεται η δυνατότητα αυτή να υπάρχει έως την υποβολή αίτησης έκδοσης της άδειας εγκατάστασης σύμφωνα με την ακόλουθη διάταξη:

« **Άρθρο...**

1. Στην περίπτωση 3 της Υποπαράγραφου Ι.1. του ν.4152/2013 προστίθεται νέα υποπερίπτωση γγ' ως εξής:

“γγ. προκειμένου για σταθμούς που με βάση τη τεχνολογία και την ισχύ τους για τη υπογραφή σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης δεν υποχρεούνται να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστική διαδικασία του άρθρου 7 του ν.4414/2016 όπως ισχύει, δηλωθεί από τον ενδιαφερόμενο, πριν την υποβολή αίτησης για χορήγηση της άδειας εγκατάστασης, ότι συντρέχουν λόγοι αδυναμίας υλοποίησης του έργου. Στην περίπτωση αυτή, επέρχεται αυτοδικαίως η ακύρωση της άδειας παραγωγής και των όλων των λοιπών αδειών και εγκρίσεων.”

2. Η διάταξη της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης 3 της Υποπαράγραφου Ι.1. του ν.4152/2013 που προστίθεται με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζεται και για τις εγγυητικές επιστολές για τις οποίες συνέτρεξε γεγονός που συνιστά λόγο κατάπτωσης από 1^η Ιανουαρίου 2020 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή, ο αρμόδιος Διαχειριστής και ο ΔΑΠΕΕΠ ενεργούν αμελητί για την επιστροφή του χρηματικού ποσού της εγγυητικής επιστολής που τυχόν κατέπεσε κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου παραγωγού και δήλωσής του περί μη υλοποίησης του έργου».

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β

ΑΡΘΡΟ 10

Παράγραφος 10.5

Για λόγους συνέπειας προς την παρ. 10.δ1 του άρ. 8 του ν.3468/2006, προτείνεται στον ορισμό των Ειδικών Έργων να προστεθούν και τα συγκροτήματα των αιολικών πάρκων και να χρησιμοποιηθεί η ίδια ακριβώς διατύπωση για τα έργα με υποθαλάσσια διασύνδεση, ως εξής:

«(ζ) τα συγκροτήματα αιολικών πάρκων συνολικής ισχύος μεγαλύτερης από εκατόν πενήντα (150) MW,

(η) οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. που συνδέονται με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα μέσω ειδικού προς τούτο υποθαλάσσιου καλωδίου»

Παράγραφος 10.7

Να διαγραφεί η λέξη «εθνικού» και ο ορισμός των ΘΑΠ να γίνει:

«7. Θαλάσσια Αιολικά Πάρκα: Αιολικά πάρκα, τα οποία εγκαθίστανται εντός του ~~εθνικού~~ θαλάσσιου χώρου».

Η διαγραφή είναι απαραίτητη διότι η σημερινή διατύπωση λειτουργεί αυτοπεριοριστικά, στέλνει λανθασμένο μήνυμα στη διεθνή σκηνή και εν δυνάμει θίγει εθνικά συμφέροντα.

Παράγραφος 10.9

Τα δύο τελευταία εδάφια του ορισμού της Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής περιέχουν λεπτομέρειες που δεν ταιριάζουν με την φύση ενός νόμου και κανονικά θα έπρεπε να ρυθμίζονται από τον οικείο Κώδικα. Η ύπαρξη τέτοιων λεπτομερειών εμφανίζεται και σε άλλες περιπτώσεις στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Το γεγονός αυτό θα δημιουργήσει προβλήματα στο μέλλον όταν, μετά βεβαιότητας, κάποιες από αυτές τις λεπτομέρειες θα πρέπει να τροποποιηθούν και θα απαιτείται νόμος. Για αυτό, αν οι λεπτομέρειες παραμείνουν προτείνεται να εισάγεται μια εξουσιοδοτική διάταξη που θα επιτρέπει την τροποποίησή τους με Υπουργική Απόφαση. Στην προκειμένη περίπτωση της παρ. 9 του άρ. 10 προτείνεται να προστεθεί στο τέλος της νέο εδάφιο με το εξής περιεχόμενο:

«Με τον Κανονισμό του άρθρου 18 μπορεί να μεταβάλλεται το ποσοστό και οι ορισμοί των δύο προηγούμενων εδαφίων και να ορίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή τους».

ΑΡΘΡΟ 11

Παράγραφος 11.3.γ

Οι περιοχές αποκλεισμού πρέπει να έχουν αναρτηθεί στο GIS της ΡΑΕ άλλως δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Ούτως ή άλλως ο αναλυτικός και δεσμευτικός έλεγχος γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες στην φάση της ΑΕΠΟ.

Περαιτέρω προτείνονται αναδιατυπώσεις για την αποφυγή αμφισημιών, ως ακολούθως:

*« γ) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση ~~με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. και ειδικότερα~~ με τις διατάξεις του **Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε.** για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο **και έχουν αναρτηθεί στο γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης ώστε να διασφαλίζεται η κατ' αρχήν προστασία του περιβάλλοντος**».*

Παράγραφος 11.3.δ

Το κριτήριο αυτό (βλ. και άρ. 13, παρ. 1) ελλοχεύει τον κίνδυνο να διαμορφωθούν «περίεργες» καταστάσεις όπου τα αιολικά πάρκα θα αποτελούνται από διαδοχικούς ή αλληλεπικαλυπτόμενους κύκλους και ημικύκλια, οι οποίοι θα πρέπει να μεταβάλλονται σε κάθε μικρομετατόπιση ή αλλαγή της διαμέτρου των ανεμογεννητριών. Μάλιστα το γεγονός ότι η μεταβολή των ορίων του σταθμού θα μπορεί να γίνεται μόνο εντός κύκλου (άρ. 11, παρ. 9) θα δημιουργήσει σημαντικές καθυστερήσεις.

Περαιτέρω, θεωρούμε ότι μετά την χορήγηση της Βεβαίωσης ο χώρος του σταθμού θα πρέπει «κλειδώνει» και ότι οι μελλοντικές μετατοπίσεις ή οι αλλαγές του τύπου των ανεμογεννητριών δεν θα οδηγούν σε απώλεια χώρου (ο οποίος έτσι θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε μια επόμενη μετατόπιση ή αλλαγή).

Τέλος, δεν είναι κατανοητή η αναφορά σε αποστάσεις μεταξύ ΑΓ διαφορετικών σταθμών αφού το άρ. 13 στο οποίο γίνεται παραπομπή δεν περιέχει κάποιο σχετικό περιορισμό.

Αν δεν διαγραφούν αυτού του είδους τα κριτήρια, θεωρούμε προτιμότερο ο έλεγχος να γίνεται με βάση την αρχή του περιγεγραμμένου πολυγώνου που υπάρχει και σήμερα. Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να προταθεί η εξής διατύπωση:

«(δ) Τηρούνται κατά το δυνατό οι περιορισμοί του χώρου εγκατάστασης του σταθμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος. Ειδικά για τις περιπτώσεις των αιολικών πάρκων ο έλεγχος αφορά το περιγεγραμμένο πολύγωνο που περικλείει τις ανεμογεννήτριες».

Παράγραφος 11.3.ζ

Η απαίτηση να γνωστοποιούνται οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, μέχρι φυσικού προσώπου δεν συνάδει με τις αρχές της ελεύθερης οικονομίας και τις

αρχές λειτουργίας των κεφαλαιουχικών επιχειρήσεων και των χρηματοδοτήσεων διαφόρων ειδών (π.χ. συμμετοχή funds, ventures capital).

Προτείνεται να διαγραφεί ή τουλάχιστον να υπάρξει εξαίρεση και για τις εταιρείες κεφαλαιουχικών συμμετοχών, τα αμοιβαία κεφάλαια, τις εταιρείες διαχείρισής τους και άλλες ανάλογες περιπτώσεις.

Παράγραφος 11.5.β

Προτείνεται να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος γίνεται με βάση το σημείο της προτεινόμενης σύνδεσης και όχι το γεωγραφικό χώρο εγκατάστασης το σταθμού.

«(β) Η ~~αίτηση~~ σύνδεση δεν αφορά περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο ~~13~~ 14 του παρόντος».

Νέα Παράγραφος 11.5.β

Όπως έχει εξηγηθεί σε προηγούμενα κείμενά μας, θεωρούμε σημαντική την υποβολή μετρήσεων αιολικού δυναμικού. Προτείνεται λοιπόν να προστεθεί νέα περίπτωση ως εξής:

«(ε) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, υποβάλλονται μετρήσεις που πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει ή να προέρχονται από εν λειτουργία ανεμογεννήτριες. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού Α.Π.Ε. προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων».

Παράγραφος 11.6.δ / 11.8.δ / 11.9.β

Δεν υπάρχει κανένας τεχνικός ή άλλος λόγος να αναφέρεται στη Βεβαίωση η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού, παρά μόνο η μέγιστη ισχύς παραγωγής του. Η ίδια παρατήρηση ισχύει και στις συνδεδεμένες με το θέμα αυτό, διατυπώσεις των παραγράφων 8(δ) και 9(β). Στο Άρθρο 14, εξάλλου, ο νομοθέτης αναγνωρίζει ότι το στοιχείο που αποτελεί το σημείο αναφοράς για την επαύξηση της ισχύος είναι η μέγιστη ισχύς και όχι η εγκατεστημένη. Κατ' αναλογία, θα πρέπει σε όλο το νομοσχέδιο να καθίσταται σαφές ότι η μέγιστη ισχύς είναι το τεχνικό εκείνο χαρακτηριστικό του σταθμού που οφείλει να τον χαρακτηρίζει κατά τη διάρκεια λειτουργίας του.

Παράγραφος 11.6.δ

Προτείνεται να διαγραφεί η απαίτηση αναγραφής των ισοδύναμων τυπικών ανεμογεννητριών. Πρόκειται για μια λεπτομέρεια που πιθανά σύντομα δεν θα έχει νόημα αφού το ΕΧΠ είναι υπό αναθεώρηση.

«(δ) Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, τον αριθμό των ανεμογεννητριών και τη διάμετρο της πτερωτής της κάθε ανεμογεννήτριας. ~~καθώς και τον αριθμό των ισοδύναμων τυπικών~~

~~ανεμογεννητριών που αντιστοιχούν στο πλήθος και τα χαρακτηριστικά των Δ/Γ του έργου, για τον υπολογισμό του ποσοστού κάλυψης της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ εγκατάστασής τους.»~~

Παράγραφος 11.9.β

Δεδομένης της μείωσης της συχνότητας κύκλων υποβολής αιτήσεων, φαίνεται εύλογο η αύξηση ισχύος εντός του ορίων του πολυγώνου και χωρίς αύξηση της φέρουσας ικανότητας που καταλαμβάνει ο σταθμός, να επιτρέπεται να υποβάλλεται οποτεδήποτε.

~~«(β) Σε περιπτώσεις αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος ή~~ της μέγιστης ισχύος παραγωγής σε ποσοστό άνω του 10% της αρχικής Άδειας ή **Βεβαίωσης με ταυτόχρονη αύξηση της φέρουσας ικανότητας που καταλαμβάνει ο σταθμός σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού των Α.Π.Ε. όπως κάθε φορά ισχύει, με την επιφύλαξη του άρθρου 14 του παρόντος»**

Παράγραφος 11.9.γ

Προτείνεται να διαγραφεί. Οι περιπτώσεις του “repowering” αντιμετωπίζονται με προτεραιότητα από την Ευρωπαϊκή Οδηγία των ΑΠΕ 2018/2001. Συνεπώς, θεωρούμε ότι η περίπτωση αποξήλωσης και αντικατάστασης σταθμού ΑΠΕ, ο οποίος ικανοποιεί τα γενικά κριτήρια της παραγράφου 8, θα πρέπει να αξιολογείται εκτός του κύκλου υποβολής αιτήσεων.

Παράγραφος 11.13

α) Προτείνεται να διαγραφεί το «άπαξ».

Δεν είναι κατανοητό γιατί τίθεται περιορισμός η κατάτμηση να γίνεται μόνο άπαξ. Αν οι προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος για την κατάτμηση ισχύουν τότε δεν θα πρέπει να υπάρχει αριθμητικός περιορισμός.

«13. Ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Άδειας Παραγωγής μπορεί να προβαίνει σε κατάτμηση Βεβαίωσης σε επιμέρους σταθμούς που ανήκουν στον ίδιο κατόπιν απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης ~~άπαξ και~~ εφόσον τα νέα γήπεδα εγκατάστασης των σταθμών που προκύπτουν είναι υποσύνολα του αρχικού και δεν προκύπτουν σταθμοί που εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ισχύος παραγωγής για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. υπό το εκάστοτε καθεστώς στήριξης αυτών».

β) Δεν είναι κατανοητό γιατί δεν έχουν ενσωματωθεί στο σχέδιο νόμου οι διατάξεις για την μεταφορά ισχύος και τη συνένωση αδειών την αναγκαιότητα των οποίων έχουμε τεκμηριώσει. Προτείνεται λοιπόν να προστεθεί η εξής διάταξη:

«Κάτοχοι επιμέρους Βεβαιώσεων ή αδειών παραγωγής αιολικών πάρκων συγκροτήματος κατά την έννοια της παρ. 31 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006, μπορούν να προβαίνουν, είτε στη μεταφορά μέρους ή όλης της Εγκατεστημένης ή Μέγιστης Ισχύος

Παραγωγής μεταξύ των Βεβαιώσεων ή των αδειών τους, είτε στη συνένωση κάποιων ή του συνόλου των Βεβαιώσεων ή των αδειών τους υπό τον ίδιο φορέα που μπορεί να είναι ένας από τους αρχικούς κατόχους ή τρίτος φορέας είτε στην απορρόφηση μιας Βεβαίωσης ή άδειας ή μέρους αυτής ή περισσότερων Βεβαιώσεων ή αδειών ή μέρους αυτών από άλλη Βεβαίωση ή άδεια του συγκροτήματος. Οι Βεβαιώσεις ή άδειες που εμπλέκονται στις μεταβολές του προηγούμενου εδαφίου, δεν απαιτείται να είναι όμορες. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και μεταξύ Βεβαιώσεων ή αδειών αιολικών πάρκων που ανήκουν σε συνδεδεμένα νομικά πρόσωπα και τα γήπεδά τους απέχουν έως 7 χιλιόμετρα».

ΑΡΘΡΟ 12

Το άρθρο 12 περιέχει τη διάταξη 12.α.ββ που εμφανίζεται για πρώτη φορά. Περαιτέρω περιέχει την αυτοδίκαιη παύση της Βεβαίωσης χωρίς διοικητική πράξη, γεγονός που περιορίζει το δικαίωμα δικαστικής προστασίας και κυρίως τιμωρεί τους επενδυτές για τις καθυστερήσεις του Κράτους.

Οι παρατηρήσεις για το άρθρο 12 είναι:

1. Θα πρέπει να διαγραφούν οι όροι «αυτοδίκαιη», «αυτοδικαίως» κλπ. για την παύση της Βεβαίωσης.
2. Η **παράγραφος 2.α.αα** ορίζει προθεσμία για την υποβολή της ΜΠΕ στο πνεύμα των όσων είχαν ήδη ανακοινωθεί. Το τελευταίο εδάφιο θα πρέπει να διορθωθεί ως εξής:

«Για τους σταθμούς που εγκαθίστανται σε περιοχές NATURA έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) μήνες.»

Τούτο διότι ΕΟΑ απαιτείται σε πολλές περιπτώσεις ακόμα και για έργα εκτός περιοχών NATURA.

3. Η **παράγραφος 2.α.ββ** ορίζει ότι η Βεβαίωση παύει αυτοδικαίως εάν δεν ληφθεί ΟΠΣ εντός 3 ετών. Θα πρέπει να τροποποιηθεί με βάση τα όσα είχαν ανακοινωθεί και να τεθεί προθεσμία που να είναι σε πλήρη έλεγχο του επενδυτή.
4. Με την **παράγραφο 3** ο επενδυτής μπορεί να «αγοράσει» 1 ακόμα έτος πληρώνοντας. Οι προθεσμίες της παρ. 2 είναι διπλάσιες για τα ειδικά έργα. Το ίδιο πρέπει να ισχύσει και για το διάστημα που προβλέπεται στην παρ. 3.
5. Με την **παράγραφο 8** προβλέπεται ότι οι προθεσμίες των παρ. 2 και 3 δεν αναστέλλονται παρά μόνο σε περίπτωση δικαστικής απαλλαγής. Αγνοούνται όμως οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και ειδικά οι περιπτώσεις (που είναι και οι περισσότερες) κατά τις οποίες για την καθυστέρηση ευθύνεται το ίδιο λόγω παραβίασης εκ μέρους του των προθεσμιών

που προβλέπει η νομοθεσία για την έκδοση των διαφόρων αδειών⁴. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το ίδιο σχέδιο νόμου προβλέπει ρητά στην παρ. 6 του άρ. 9 ότι το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο δεν υπόκειται σε καμία προθεσμία!

Συνοπτικά, το άρθρο 12 πρέπει να τροποποιηθεί σε μερικά κρίσιμα σημεία. Θα ήταν μάλιστα πιο λογικό οι προβλεπόμενες προθεσμίες να τεθούν σε ισχύ μόνο μετά τη ριζική απλοποίηση όλων των διαδικασιών αδειοδότησης και την παραγωγή απτών αποτελεσμάτων από την απλοποίηση αυτή.

Με βάση τα ανωτέρω οι παρ. 2, 3, 4 και 8 προτείνεται να τροποποιηθούν ως εξής:

«2. Η Βεβαίωση παύει ~~αυτοδικαίως~~ να ισχύει:

α) Για φωτοβολταϊκούς και χειρσαίους αιολικούς σταθμούς, εάν:

(αα) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης, ο κάτοχος της Βεβαίωσης δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Τα αποδεικτικά υποβολής καταχωρούνται από τον Παραγωγό στο Ηλεκτρονικό Μητρώο.

Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης **Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης** ~~εγκαθίστανται σε περιοχές NATURA~~ η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) μήνες.

(ββ) **Εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία χορήγησης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), ο κάτοχος της Βεβαίωσης δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Στην περίπτωση που κατά τη χορήγηση της ΑΕΠΟ δεν επιτρέπεται η υποβολή αίτησης για Οριστική Προσφοράς Σύνδεσης για οποιοδήποτε λόγο περιλαμβανομένης της περίπτωσης σύνδεσης σε κορεσμένο δίκτυο, η**

⁴ Οι προθεσμίες που τίθενται από τη διοίκηση προς το διοικούμενο προς ενέργεια του τελευταίου, αναστέλλονται αν κατά τη λήξη τους συμβαίνει γεγονός που συνιστά ανωτέρα βία, η δε αναστολή διαρκεί όσο διαρκεί και το γεγονός αυτό (ΣτΕ 367/2001, Γνμ ΝΣΚ 300/2007, 479/2006, 4888/2004, Γνμ ΝΣΚ 366/2008). Περαιτέρω, λόγο ανωτέρας βίας συνιστά και πράξη ή παράλειψη ή υλική ενέργεια ή και εν γένει συμπεριφορά της διοίκησης, η οποία περιάγει το διοικούμενο σε αδυναμία να εκπληρώσει υποχρεώσεις που απορρέουν από το νόμο ή από άλλη διοικητική πράξη εντός της οριζόμενης προθεσμίας (ΔΕΚ C-50/92/18.3.1993, ΣτΕ 3438/1997, ΑΠ 476/1997 κλπ.). Η αναστολή δε της προθεσμίας επέρχεται αυτοδικαίως χωρίς να απαιτείται προηγούμενη σχετική γνωστοποίηση ή αίτηση του ενδιαφερομένου προς τη διοίκηση, καθόσον κάτι τέτοιο δεν προκύπτει ότι αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση, για την επέλευση της αναστολής ως συνέπειας του γεγονότος ανωτέρας βίας (ΣτΕ 924/1994, 2097/1979, 350/1990, Γνμ ΝΣΚ 488/2004). Τούτο δε ισχύει πολύ περισσότερο με βάση και την αρχή της νομιμότητας (χρηστής διοίκησης κλπ.) στην περίπτωση κατά την οποία το γεγονός της ανωτέρας βίας είναι γνωστό στη διοίκηση καθώς και στην περίπτωση που τέτοιο γεγονός συνιστά πράξη ή παράλειψη ή υλική ενέργεια ή και εν γένει συμπεριφορά αυτής που προέρχεται από την ίδια ή άλλη διοικητική αρχή στο πλαίσιο της υλικής αρμοδιότητάς της.

προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μετατίθεται τρεις μήνες μετά την ανακοίνωση ότι είναι δυνατή η υποβολή για Οριστική Προσφοράς Σύνδεσης από τον σταθμό.

β) Για τις λοιπές τεχνολογίες σταθμών Α.Π.Ε., πλην αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών, και για τους υβριδικούς σταθμούς Α.Π.Ε, **οι προθεσμίες της παραγράφου 2.α αυξάνονται κατά ένα (1) μήνα.**

γ) Για τους σταθμούς Α.Π.Ε., πλην των υβριδικών σταθμών, που ανήκουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων εφαρμόζεται το διπλάσιο χρονικό διάστημα από τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.α.

3. Οι προθεσμίες της παρ. 2 του παρόντος άρθρου μπορούν να παρατείνονται, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό, για διάστημα μέχρι δώδεκα (12) **μηνών ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών για ειδικά έργα**, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης δηλώσει στο Ηλεκτρονικό Μητρώο την πρόθεσή του για την ολοκλήρωση του έργου και καταβάλει Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης το οποίο ορίζεται σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά MW Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής για κάθε μήνα παράτασης. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας των δώδεκα (12) **μηνών ή είκοσι τεσσάρων (24) μηνών αντίστοιχα** ή παράλειψης πληρωμών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό, η Βεβαίωση παύει ~~αυτοδικαίως~~ να ισχύει και το ποσό του προηγούμενου εδαφίου δεν επιστρέφεται.

4. Σε περίπτωση παύσης ισχύος **ή ανάκλησης** της Βεβαίωσης ~~σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν απαιτείται η έκδοση~~ ~~εκδίδεται~~ διαπιστωτική πράξη. Η παύση ισχύος αποτυπώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και το γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης και από το χρόνο αυτό αποδεσμεύεται η έκταση που είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού αυτού και ο τυχόν δεσμευθείς ηλεκτρικός χώρος για το υπόψη έργο, με σχετική ενημέρωση του αρμοδίου Διαχειριστή.

8. Οι προθεσμίες του παρόντος αναστέλλονται **στις ακόλουθες περιπτώσεις:**

- (ι) **αν ο σταθμός χωροθετείται σε περιοχή με κορεσμένο δίκτυο, για όσο χρόνο διαρκεί ο κορεσμός,**
- (ιι) **αν οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέας που γνωμοδοτεί ή εγκρίνει την αδειοδότηση ή την υλοποίηση του έργου, δεν απαντά ή δεν αποφαινεται για τη χορήγηση οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης ή γνωμοδότησης ή την έκδοση οποιουδήποτε πρωτοκόλλου, πιστοποιητικού ή συναφούς εγγράφου ζητείται για την αδειοδότηση, την υλοποίηση ή τη λειτουργία του έργου εντός της προθεσμίας που προβλέπει η νομοθεσία, είτε αυτή είναι αποκλειστική είτε όχι, και σε περίπτωση που δεν προβλέπεται τέτοια προθεσμία, εντός δύο μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, και για όσο χρόνο έχει παρέλθει από την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας,**
- (ιιι) **λόγω δικαστικής αναστολής ισχύος κάποιας ή κάποιων εκ των αδειών ή εγκρίσεων του έργου και για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή αυτή,**
- (ιiv) **για λόγο ανωτέρας βίας και για όσο χρόνο διαρκεί αυτός».**

ΑΡΘΡΟ 13

Παράγραφος 1

Ειδικά η εισαγωγή της μέγιστης απόστασης μεταξύ των ανεμογεννητριών θα δημιουργήσει πλήθος παρενεργειών που δεν είναι δυνατό σήμερα να εκτιμηθούν.

Γενικώς, όπως ήδη αναφέρθηκε (βλ. σχόλια για παράγραφος 11.3.δ) η εισαγωγή τέτοιου είδους αποστάσεων ελλοχεύει τον κίνδυνο να διαμορφωθούν «περίεργες» καταστάσεις όπου τα αιολικά πάρκα θα αποτελούνται από διαδοχικούς ή αλληλεπικαλυπτόμενους κύκλους και ημικύκλια, οι οποίοι θα πρέπει να μεταβάλλονται σε κάθε μικρομετατόπιση ή αλλαγή της διαμέτρου των ανεμογεννητριών. Μάλιστα το γεγονός ότι η μεταβολή των ορίων του σταθμού θα μπορεί να γίνεται μόνο εντός κύκλου (άρ. 11, παρ. 9) θα δημιουργήσει σημαντικές καθυστερήσεις.

Για τις αναγκαίες τροποποιήσεις προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Να διευκρινισθεί ότι οι όποιοι περιορισμοί δεν αφορούν τα θαλάσσια αιολικά πάρκα.
2. Να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος των περιορισμών γίνεται μόνο κατά την αρχική χορήγηση της Βεβαίωσης και ότι οι περιορισμοί δεν ισχύουν στις τροποποιήσεις.
3. Να διευκρινισθεί ότι ένα αιολικό πάρκο μπορεί να αποτελείται από επί μέρους κλάδους/πολύγωνα/χώρους. Με τη σημερινή διατύπωση μπορεί να ερμηνευθεί ότι αν η απόσταση δύο ανεμογεννητριών είναι πάνω από την προτεινόμενη απόσταση 5D, τότε αυτές πρέπει να ανήκουν σε δύο διαφορετικούς σταθμούς και επομένως πρέπει να εκδοθούν δύο Βεβαιώσεις.
4. Να καταργηθεί η μέγιστη απόσταση μεταξύ των ανεμογεννητριών. Η δε απόσταση από τα όρια του πολυγώνου να αυξηθεί (π.χ. από 3,5D σε 5D)
5. Ο περιορισμός της μέγιστης απόστασης μεταξύ ανεμογεννητριών, εφόσον παραμείνει, να μη λαμβάνεται υπόψη στις ακόλουθες περιπτώσεις: (ι) εάν οι αποστάσεις των ανεμογεννητριών υπαγορεύονται από γνωμοδότηση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ii) σε έργα τα οποία κατά την θέση σε ισχύ του νόμου διαθέτουν Άδεια Παραγωγής (αν και αυτό υπονοείται σε ύστερη διάταξη, κανονικά θα πρέπει να εισαχθεί ρητή διευκρίνιση και στην παρούσα) και σε (iii) αιτήματα τροποποίησης.
6. Να διαγραφεί η αναφορά στην ελάχιστη απόσταση 2,5D ή τουλάχιστον να γίνει απλή παραπομπή στο ΕΧΠ χωρίς ειδική αναφορά στο συγκεκριμένο νούμερο. Υπενθυμίζεται ότι αποτελεί πάγιο αίτημα του κλάδου να διορθωθεί το ΕΧΠ ως προς αυτό το άτοπο σημείο και ελπίζεται ότι το λάθος αυτό θα διορθωθεί στο νέο ΕΧΠ.
7. Οι ελάχιστες αποστάσεις να ορίζουν τις διαστάσεις του περιγεγραμμένου πολυγώνου.
8. Για λόγους ισότιμης αντιμετώπισης με τα ΦΒ, θα πρέπει οι ελάχιστες αποστάσεις να μην ισχύουν στην περίπτωση που ο αιτών έχει εξασφαλίσει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης μη δημόσιας έκτασης. Διευκρινίζεται ότι, όπως εξηγούμε και στο άρθρο 15 ακολούθως, το ιδιοκτησιακό κριτήριο δεν θα πρέπει να αποτελεί στοιχείο ελέγχου σε κανένα στάδιο της διαδικασίας χορήγησης ή τροποποίησης της Βεβαίωσης -η οποία είναι μια πολύ πρώιμη διαδικασία- εξαιτίας των περίπλοκων διαδικασιών που εμπλέκονται με αυτό και κυρίως των

προβλημάτων που έχει δημιουργήσει το παρελθόν.

Με βάση τα ανωτέρω, η παρ. 1 προτείνεται να διατυπωθεί ως εξής:

«1. Όσον αφορά στους χερσαίους αιολικούς σταθμούς για τον ορισμό του κάθε περιγεγραμμένου πολυγώνου του σταθμού λαμβάνονται κατά το δυνατό υπόψη τα ακόλουθα:

(α) [Σημείωση: Αν δεν καταργηθεί όπως ζητούμε] Η απόσταση μεταξύ ανεμογεννητριών εντός του ίδιου πολυγώνου κάθε σταθμού, να μην είναι κατά το δυνατό μεγαλύτερη από $7 \cdot D$. Ο περιορισμός αυτός δεν λαμβάνεται υπόψη στις ακόλουθες περιπτώσεις: (ι) εάν οι αποστάσεις των ανεμογεννητριών υπαγορεύονται από γνωμοδότηση στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και (ii) σε έργα τα οποία κατά την θέση σε ισχύ του παρόντος διαθέτουν Άδεια Παραγωγής.

Για το παραπάνω ως D θεωρείται η μεσοσταθμική τιμή των διαμέτρων των γειτονικών ανεμογεννητριών.

(β) Τα όρια του κάθε πολυγώνου να μην εκτείνονται κατά το δυνατό σε απόσταση μεγαλύτερη από $5 \cdot D$ από τις θέσεις των ανεμογεννητριών.

(γ) οι παραπάνω περιορισμοί δεν λαμβάνονται καθόλου υπόψη για το τμήμα της έκτασης για το οποίο ο αιτών υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι έχει εξασφαλίσει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης μη δημόσιας έκτασης.

(δ) οι παραπάνω περιορισμοί δεν λαμβάνονται καθόλου υπόψη κατά την υποβολή αιτημάτων τροποποίησης αδειών παραγωγής ή Βεβαιώσεων».

ΑΡΘΡΟ 14

Παράγραφος 3

«Για σταθμούς για τους οποίους έχει εκδοθεί Άδεια Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων και οι οποίοι ~~προτείνεται να συνδεθούν εγκαθίστανται~~ σε περιοχές με κορεσμένα δίκτυα ισχύουν τα κάτωθι:»

ΑΡΘΡΟ 15

Παράγραφος 3

Η διάταξη που εισάγει κριτήριο συγκριτικής αξιολόγησης βασιζόμενο στην ύπαρξη τίτλου κυριότητας ή κατοχής είναι γενικώς (και όχι μόνο για τη περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης) άτοπη, αφού και στο παρελθόν έχει αποδειχθεί ως μη εφαρμοστέα λόγω της διαδικασίας που ακολουθείται για τη τεκμηρίωση της νομιμότητας κυριότητας της γης.

Το συγκεκριμένο κριτήριο θα μπορούσε πιθανώς να εφαρμοσθεί σε μια πολιτεία όπου η κατοχή της γης είναι δεδομένη και καταγεγραμμένη. Στην περίπτωση μας όμως θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα όπως και στο παρελθόν.

Αντιθέτως, κριτήριο συγκριτικής αξιολόγησης προτείνεται να αποτελέσει:

«...η χρονική διάρκεια και η ποιότητα των προσκομιζόμενων μετρήσεων του δυναμικού Α.Π.Ε....»

ΑΡΘΡΟ 17

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 17 πρέπει να αυστηροποιηθούν ώστε να αποφευχθεί η σωρηδόν αδειοδότηση έργων χωρίς ελπίδα υλοποίησης.

1. Στην **παράγραφο 1** το Τέλος έκδοσης πρέπει να πολλαπλασιαστεί ειδικά για τα χαμηλά κλιμάκια. Ως αντιστάθμισμα θα μπορούσε να εξεταστεί η επιστροφή του εφάπαξ Τέλους έκδοσης Βεβαίωσης στην περίπτωση που αποδεδειγμένα το έργο λαμβάνει απόρριψη ΑΕΠΟ λόγω αρνητικών γνωμοδοτήσεων. Επίσης (ειδικά σε περίπτωση που πολλαπλασιαστεί σημαντικά το τέλος) θα μπορούσε να επιστρέφεται ποσοστό του με την υλοποίηση του έργου (έκδοση άδειας λειτουργίας).

2. Η **παράγραφος 2** μειώνει στο ήμισυ το ύψος της εγγυητικής επιστολής που θα δίνεται για ΟΠΣ από τα νέα έργα Α.Π.Ε. που θα εκδοθούν καταβάλλοντας το εφάπαξ τέλος της παραγράφου 1.

Δεν είναι κατανοητή αυτή η διάκριση η οποία φαίνεται ότι λειτουργεί υπέρ των νέων έργων σε σχέση με τα υφιστάμενα τα οποία έχουν ήδη διέλθει από μια πολύ αυστηρότερη αξιολόγηση και συνολική διαδικασία αδειοδότησης.

3. Η **παράγραφος 5** πρέπει να διαγραφεί διότι δεν είναι λογικό το Τέλος να καταβάλλεται πολλάκις για το ίδιο έργο.

4. Στην **παράγραφο 1β** πρέπει να γίνει η εξής διευκρίνιση: Το Τέλος θα πρέπει να είναι πραγματικά εφάπαξ για την ισχύ του κάθε έργου. Συνεπώς δε θα πρέπει να απαιτείται έστω και μερική επανακαταβολή του σε περίπτωση τροποποίησης εντός ή εκτός κύκλου της Βεβαίωσης ή της Άδειας Παραγωγής, παρά μόνο σε περίπτωση αύξησης της παραγωγής του σταθμού. Στην περίπτωση αυτή χρειάζεται να διευκρινιστεί ότι καταβάλλεται η διαφορά του τέλους που αντιστοιχεί σύμφωνα με την παρ. 17.1.α στη νέα μεγαλύτερη ισχύ μείον το τέλος που έχει καταβληθεί ως τη στιγμή εκείνη.

Ο προφανής λόγος είναι ότι στην πορεία ανάπτυξης των έργων ΑΠΕ απαιτούνται κατά κανόνα αρκετές τροποποιήσεις ώστε να προσαρμοσθεί στους περιορισμούς που θέτουν οι υπηρεσίες κατά την αδειοδότηση, την εξέλιξη της τεχνολογίας καθώς και για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους. Η διαδικασία αυτή είναι φυσιολογική και επιθυμητή για την επίτευξη του βέλτιστου σχεδιασμού του έργου και δε θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως παράπτωμα και να ποινολογείται.

ΑΡΘΡΟ 18

Δεν γίνεται καμία αναφορά στο χρόνο μέσα στον οποίο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και Ειδικών Έργων. Ο Κανονισμός αυτός θα εξειδικεύσει πολλές διαδικασίες που θεσπίζονται στο νομοσχέδιο, συνεπώς προτείνεται η θέσπισή του μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση του νομοσχεδίου σε ισχύ.

ΑΡΘΡΟ 19

Παράγραφος 3

Προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

«α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN-EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει ή να προέρχονται από εν λειτουργία ανεμογεννήτριες. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού Α.Π.Ε. ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων.

β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού ποσοστού απόδοσης (IRR) που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες του ειδικού έργου περιλαμβανομένων ενδεικτικά της υποθαλάσσιας διασύνδεσης ή της θεμελίωσης ή αγκύρωσης στη θάλασσα».

ΑΡΘΡΟ 21

Α) Το άρθρο 21 δεν καταργεί από το 2017 το τέλος διακράτησης αδειών όπως ήταν το πάγιο αίτημα του κλάδου. Θα πρέπει τουλάχιστον να γίνουν οι εξής τροποποιήσεις:

1. Το τέλος για τα έτη 2017, 2018, 2019 να μην οφείλεται για ειδικά έργα λόγω της σημασίας και του γενικού τους χαρακτήρα.
2. Το τέλος για τα έτη 2017, 2018, 2019 να μην οφείλεται για έργα που έως το χρόνο ανάρτησης του οριστικού καταλόγου των υπόχρεων, έχουν ή θα έχουν υποβάλει Εγγυητική Επιστολή για την ΟΠΣ. Υπενθυμίζεται ότι σκοπός του τέλους ήταν να πιεστούν οι επιχειρήσεις να ωριμάσουν τα έργα τους. Αυτό έχει επιτευχθεί για τα έργα που εν τω μεταξύ υπέβαλαν εγγυητικές.
3. Το Τέλος να μειωθεί στο 20% (από 50%) και η καταβολή του να επιμεριστεί σε δύο οικονομικές χρήσεις.

Β) Οι σχετικές διατάξεις (αρ. 27 του ν.4342/2015 που τροποποίησε το ν.4152/2013) έχουν μια προφανή αδικία λόγω της διαφοροποίησης του χρόνου γέννησης της υποχρέωσης καταβολής του τέλους μεταξύ των αδειών για αιολικούς σταθμούς που έχουν εκδοθεί πριν και μετά την 9.5.2013 σε 6 και 3 χρόνια αντίστοιχα. Αυτό οδηγεί σε άδικη μεταχείριση των κατόχων Αδειών Παραγωγής καθώς για ένα έργο πχ που η άδεια παραγωγής εκδόθηκε στις 8.5.2013 γεννάται υποχρέωση καταβολής του τέλους για πρώτη φορά το 2020 (συνεπώς με το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο καθόλου), ενώ ένα έργο που η άδεια παραγωγής του εκδόθηκε 2 μέρες αργότερα, στις 10.5.2013, υποχρεούται να καταβάλει το τέλος για τα έτη 2017,2018 και 2019!

Για την άρση της αδικίας θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο υπό διαβούλευση νομοσχέδιο διάταξη που να ορίζει ότι η υποχρέωση καταβολής του τέλους γεννάται μετά την παρέλευση 6 χρόνων από την λήψη της άδειας παραγωγής και για τα έργα με ημερομηνία έκδοσης της άδειας παραγωγής από τις 9.5.2013 και έπειτα.

ΑΡΘΡΟ 23

Να διευκρινιστεί ότι για την τροποποίηση των Αδειών Παραγωγής, που θα εκδοθούν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, ισχύει ό,τι και για τις Βεβαιώσεις, όπως προβλέπεται για τις υφιστάμενες Άδειες Παραγωγής στην παρ. 4 του άρ. 25.

ΑΡΘΡΟ 24

Παράγραφος 3

Προτείνεται το μειωμένο Ειδικό Τέλος να υποβάλλεται με την δήλωση επικαιροποίησης προκειμένου η υπηρεσία να απασχοληθεί μόνο με τα σοβαρά αιτήματα.

Περαιτέρω πρέπει να τεθεί ρητή προθεσμία, διότι με την παρέλευση σημαντικού χρόνου από την υποβολή των αιτημάτων η εξέλιξη της τεχνολογίας σε πολλές περιπτώσεις καθιστά αποδοτικότερη ή ακόμα και υποχρεωτική τη χρήση νεότερων τύπων α/γ.

Επίσης η πρόβλεψη ότι τόσο οι νέες Άδειες Παραγωγής, όσο και οι Βεβαιώσεις, που θα εκδοθούν για τα εκκρεμή αιτήματα θα καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του νέου πλαισίου καθιστά αναγκαία και δίκαιη την παροχή δυνατότητας στους αιτούντες να προσαρμόσουν τα αιτήματα τους σε αυτό.

Τέλος αν κάποιοι αιτούντες εγκαταλείψουν τα αιτήματά τους θα πρέπει να τους επιστρέφεται το τέλος υποβολής αίτησης που είχε καταβληθεί κατά την υποβολή της αρχικής αίτησης.

Επομένως προτείνεται η παρ. 3 να διατυπωθεί ως εξής:

«3. Με ανακοίνωση του Φορέα Αδειοδότησης που δημοσιεύεται εντός 15 ημερών από την ψήφιση του παρόντος καλούνται οι αιτηθέντες να επιβεβαιώσουν το αίτημά τους εντός

προθεσμίας που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 30 ημερών ~~και~~, να επικαιροποιήσουν τα στοιχεία των πολυγώνων των έργων τους καθώς και του αριθμού, των τύπων και των θέσεων των ανεμογεννητριών εντός των πολυγώνων των αρχικών αιτήσεων και του φορέα της αίτησης, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του παρόντος και να καταβάλουν το Ειδικό Τέλος του άρθρου 17 με βάση τον πίνακα της επόμενης παραγράφου. Τα αιτήματα επικαιροποίησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης επιβεβαίωσης ή και επικαιροποίησης εντός του προβλεπόμενου στην ανακοίνωση χρονικού διαστήματος ή μη καταβολής του Τέλους, οι αιτήσεις απορρίπτονται άμεσα και επιστρέφεται στους αιτούντες το τέλος υποβολής αίτησης που είχε καταβληθεί κατά την υποβολή της αρχικής αίτησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης αναρτά στην ιστοσελίδα του τον πίνακα των απορριφθεισών αιτήσεων και ενημερώνεται το Μητρώο. Στην περίπτωση αυτή, νέες αιτήσεις για την ίδια θέση υποβάλλονται από το μεθεπόμενο κύκλο από την ημερομηνία γνωστοποίησης της απόρριψης της αρχικής αίτησης».

Παράγραφος 4

Το Ειδικό Τέλος δεν πρέπει να είναι τόσο μειωμένο για τις εκκρεμείς αιτήσεις που υποβλήθηκαν το δεύτερο μισό του 2019 ενόψει της εξαγγελθείσας ριζικής απλοποίησης της διαδικασίας.

Παράγραφος 5

Η παράγραφος 5 πρέπει να διαγραφεί διότι ευνοεί ορισμένες κατηγορίες αιτούντων.

Νέα Παράγραφος 5

Για να γίνει μια προσπάθεια να παταχθούν και να μην επιβραβευθούν καταχρηστικές συμπεριφορές προτείνουμε να προστεθεί νέα παράγραφος ως εξής:

«5. Με τη δήλωση επικαιροποίησης οι φορείς του παρόντος άρθρου, υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση ότι οι φάκελοι των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί πριν την ισχύ του παρόντος και επικαιροποιούνται ήταν πλήρεις και ικανοποιούσαν τα κριτήρια του Κανονισμού που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους. Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις αυτές θα ελεγχθούν εκ των υστέρων δειγματοληπτικά ή υποχρεωτικά σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων από τρίτον έχοντα έννομο συμφέρον, και σε περίπτωση ψευδούς δήλωσης, πέραν των λοιπών συνεπειών, η Βεβαίωση (εφόσον έχει εκδοθεί) θα ανακαλείται, το καταβληθέν Τέλος δεν θα επιστρέφεται και θα επιβάλλεται χρηματική ποινή ίση με το διπλάσιο του 100% του Τέλους που αντιστοιχεί στο σταθμό».

ΑΡΘΡΟ 25

Παράγραφος 2

Οι προθεσμίες του άρ. 12 και ειδικά της παρ. 2 θα πρέπει να καταλάβουν τις υφιστάμενες άδειες

παραγωγής ύστερα από ικανό μεταβατικό διάστημα. Λαμβάνοντας υπόψη και τις γενικότερες προτάσεις μας για την παράταση των προθεσμιών λόγω των τρεχουσών έκτακτων καταστάσεων, προτείνεται η ημερομηνία αυτή να είναι η **31.12.2021**

Παράγραφος 5

Θα πρέπει να είναι σαφές ότι η συγκεκριμένη υποχρέωση -εφόσον παραμείνει- αφορά αποκλειστικά την απόσταση των ανεμογεννητριών από τα όρια του κάθε πολυγώνου και ότι δεν καταλαμβάνει τις περιπτώσεις μη δημοσίων εκτάσεων. Επίσης, η χρονική προθεσμία της σχετικής υποχρέωσης πρέπει να αυξηθεί.

Προτείνεται λοιπόν η ακόλουθη τροποποίηση:

*«5. Οι κάτοχοι Αδειών Παραγωγής, οφείλουν εντός **δεκαοκτώ (18)** μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να περιορίσουν τα πολύγωνα του κάθε σταθμού τους, ώστε τα όρια του κάθε πολυγώνου να μην εκτείνονται κατά το δυνατό σε απόσταση μεγαλύτερη από $5 \cdot D$ από τις θέσεις των ανεμογεννητριών. Ο παραπάνω περιορισμός δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη για το τμήμα της έκτασης για το οποίο ο αδειούχος υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι έχει εξασφαλίσει το δικαίωμα νόμιμης χρήσης μη δημόσιας έκτασης. Σε αντίθετη περίπτωση, ο Φορέας Αδειοδότησης προβαίνει σε ανάκληση των σχετικών αδειών παραγωγής».*